

Tehillim- Psalms for the Ages - Chapter 32 (Part I)

WIT 11/12/14

Rabbi Shmuel Silber - rabbisilber@suburbanorthodox.org
www.rabbisilber.com**1. תהלים פרק לב**

א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־נְשׁוּי־פָשַׁע כְּסוּי חַטָּאָה: ב אֲשֶׁר־יָאֵם לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי הִחַרְשֹׁתִי בָלוּ עֲצָמַי בְּשִׁאֲגָתִי כָל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה | תִּכְבֹּד עָלַי יְיָךְ נִהַפֵּךְ לִשְׂדֵי בְּתוֹרַתִּי קוֹץ סֵלָה: ה חַטָּאתִי אֹדְרִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדְרָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חַטָּאתִי סֵלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסֵיד | אֵלֶיךָ לַעֲת מִצָּא רֶק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֹתֵר לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי רַגְלִי מִפֶּלֶט תְּסוּבְּכֵנִי סֵלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־נֹר תִּלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרֶדֶן אֵין הֶבִין בְּמַתַּג וְרֹסֶן עָדִיו לְבָלוֹם כָּל קָרֹב אֵלֶיךָ: י רַבִּים מְכַאוּבִּים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּכֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִּיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְגִּינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

1. By David, a maskil: Fortunate is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered. 2. Fortunate is the man to whom the Lord does not reckon his sin, and in whose spirit there is no deceit. 3. When I was silent, my limbs wore away through my wailing all day long. 4. For day and night Your hand was heavy upon me; my marrow became [dry] as the droughts of summer, Selah. 5. My sin I made known to You, my iniquity I did not cover. I said, "I will confess my transgressions to the Lord," and You have forgiven the iniquity of my transgression forever. 6. For this let every pious man pray to You, at a time when You may be found; indeed, the flood of many waters will not reach him. 7. You are a refuge to me; protect me from distress; surround me with songs of deliverance forever. 8. I will enlighten you and educate you in the path you should go; I will advise you with what I have seen. 9. Be not like a horse, like a mule, senseless, that must be muzzled with bit and bridle when being adorned, so that it not come near you. 10. Many are the agonies of the wicked, but he who trusts in the Lord is surrounded by kindness. 11. Rejoice in the Lord and exult, you righteous ones! Sing joyously, all you upright of heart!

2. מצודת דוד תהלים פרק לב פסוק א

נשוי פשע – אשרי למי שנמחה פשעו ונתכסה חטאו למען לא יזכר כי בודאי עשה תשובה הגונה:

3. רש"י תהלים פרק לב פסוק א

אשרי נשוי פשע – שהקב"ה נושא פשע ומכסה חטאיו:

נשוי – ולא יחשב לו עון ובלבד שלא תהיה ברוחו רמיה להיות ברעתו לשוב אל קיאו:

4. רד"ק תהלים פרק לב פסוק א

אשרי נשוי פשע כסוי חטאה, אמר: אשרי מי שנשא האל על פשעו וכסה את חטאתו בתשובה שישוב אל האל, ובעונש שיענישהו בעולם הזה, כי אין סליחת העון בלתי עונש מעט או רב, ולפי תשובתו יקל ענשו. והנה אשריו, שיהיה נקי מעון לעולם הבא. ומלת נשוי באה כדרך בעלי הה"א, וכן (יחזקאל לט, כו): וְנָשׂוּ אֶת כְּלִמָּתָם.

5. מלבי"ם תהלים פרק לב פסוק א

א. (א) לדוד משכיל, מזמור זה נתיסד על עצירת גשמים שהיה בעת ההיא וגזרו צום ותענית והתודו על עונותיהם (כמו שכן היה דרכם בעת הצום לפשפש במעשיהם) ונעתר ה' להם והוריד הגשם והגשם היה שוטף מאד בכל זה היה לברכה, ונראה גם כן שבעת ההיא היה להם מלחמה עם אויביהם

ושטף הגשם והמים עכב את האויבים מבוא בגבולם וי"ל שהיה זה בעת שהיה רעב בימי דוד שלש שנים, ששאלו אז באורים ותומים ונודע להם עונם ותקנו אותו וירד הגשם (כנז' בספר שמואל) ...

ב. אשרי אחר שראה שע"י שהתודו את עונם נושעו, כאלו היה הצרה ע"י מה שכסו את עונם עד עתה, אמר אשרי נשוי פשע של כסוי חטאה, אשרי מי שמוחלים לו על הפשע שפשע במה שכסה חטאיו, כי מצד שהוא כסוי חטאה ואינו מתודה עליהם שב החטא לפשע ומרד כמחזיק בחטאותיו וענשו קשה, ואשרי מי שנושאים לו פשע זה הגדול:

6. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ק"ז עמוד א
משכיל – על ידי תורגמן,

7. רש"י מסכת פסחים דף ק"ז עמוד א
על ידי מתורגמן – כוח אומר ואחר מפרש.

8. מדרש תהלים (בובר) מזמור לב ד"ה [א] [לב, א
[לב, א] לדוד משכיל אשרי נשוי פשע. זהו שאמר הכתוב אורח חיים למעלה למשכיל (משלי טו כד), מי שהוא מסתכל למעלה,

9. The Hirsch Psalms (32:1)

V. 1. משכיל על ידי תורגמן. לדוד משכיל. It is stated in Pesachim 117a that those Psalms which have the word משכיל in their superscription have as their content an "instructive lecture" or "explanation." In the days of our sages, such supplementary instruction would be given to the students by an "instructor" who would thus assist the lecturer. Therefore the theme of Psalm 32 is also "an instruction," as is said in Verse 8, אשכילך ואריך וגו'. The subject of this "instruction" is knowledge of self and a voluntary acknowledgement of our failings before the Lord if we have erred.

10. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כה עמוד ב

המשחק בקוביא ... ואימתי חזרתן – משישברו את פיספסייהן ויחזרו בהן חזרה גמורה, דאפילו בחנם לא עבדי. מלוה בריבית – אחד המלוה ואחד הלוח, ואימתי חזרתן – משיקרעו את שטריהן ויחזרו בהן חזרה גמורה, אפילו לנכרי לא מוזפי. ומפריחי יונים – אלו שממרין את היונים. ולא יונים בלבד אמרו, אלא אפילו בהמה חיה ועוף, ואימתי חזרתן – משישברו את פגמיהן, ויחזרו בהן חזרה גמורה, דאפילו במדבר נמי לא עבדי ...

- א. ישוב לכסלו". בתשובה של טהרה לא מספיק לפרוש מן החטא, אלא צריך לפרוש פרישה גמורה מכל האוירה, חסבינה, הגורמים, התנאים והכוחות שסיבבו את האדם וחביאוהו לידי חטא. תשובה של טהרה, המחזירה את האדם לכשרותו הראשונית, מחייבת אותו לשבור את הפספסין, לקרוע את השטרות, להרוס את כל הגשרים המוליכים ממנו ולעולם החטא שמשם יצא.
- ב. ואמנם כי כן, שני מיני פרישות יש, אחת פרישה מן החטא והשנית, פרישה מדרך חטאים. אין חטא נולד "יש מאין", Ex nihilo nihil. החטא הוא פרי של אוירה מסוימת, של תנאים המכשירים לחטא, של חנופה לגוי, של התבטלות, של פחד אמיתי ופחד מדומה, של מורד-לב, של חוסר חוט שדרה — של "דרך חטאים". גם כאשר אין אנחנו חוטאים ממש, אנו עומדים פעמים הרבה על "דרך חטאים". על דרך זו המאפשרת לחטא לנבוט, לפרוח, לגדל פרי ולהשתרש. שכן, החטא כמו כל יצירה אורגאנית, צריך לנשימה ואינו יכול לבוא לעולם מבלי שיספוג מסביבתו, מן הקרניים המחממות אותו מבחוץ ומן האויר המקיף אותו, כמו עץ צומח.
- ג. לא מספיק לפרוש מן החטא. כאן לא מספיק לא לבצע את החטא עצמו לפי פרטיו שנאסרו עלינו במפורש, אלא צריך לפרוש מדרך חטאים. "יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו". אין מדובר כאן על החטא עצמו אלא על הדרך המובילה אל החטא ומן החטא. אין מדובר על מחשבות חוטאות, אלא על "מחשבותיו". על כל מערך מחשבתו, כל תפיסת עולמו, כל חוסר-הבהירות והפסידה על הסעיפים — היוצרים את החטא ומכניסים את האדם לתוכו, כאל מצודה.
- ד. "לב חדש ורוח חדשה" אינם באים אלא בעזיבה מוחלטת של דרך חטאים, כלשון שנאמרה בהכשרתם של הפסולים לעדות: "חזרה גמורה", בה בשעה שבכפרה מספיקה פרישה מחטא בלבד.